

Po mūšio

SKANDINAVIJOS KAMPANIJA.
1940 M. BALANDŽIO 9–BIRŽELIO 10 D.²⁰⁴

VOKIETIJA

NORVEGIJA, SAJUNGININKAI

Sausumos kariniai junginiai ir vadai

XXI grupė, vadas Nikolaus von Falkenhorstas

2 divizijos Danijai užimti:

170-oji (W. Witke)

198-oji (O. Roettigas)

6 divizijos Norvegijai užimti:

Pirmoji banga: 69-oji (H. Tittelis),

163-ioji (E. Engelbrechtas),

3-ioji kalnų divizija (E. Dietlis)

Antroji banga: 181-oji (K. Woytaschas),

196-ioji (R. Pellengahras), 214-oji

(M. Hornas)

Otto Ruge (nuo balandžio 11 d. vyriausiasis ginkluotųjų Norvegijos pajėgų vadas)

6 Norvegijos divizijos:

1-oji (C. Erichsenas), 2-oji (J. Haugas), 3-ioji (E. Lijedahlis), 4-oji (W. Steffensas), 5-oji (J. Laurantzonas), 6-oji (C. G. Fleischeris)

Sajungininkų sausumos pajėgos:

Prie Narviko Ruppert (P. Mackesy, nuo gegužės 13 d. C. Auchinleckas):

24-oji britų brigada (W. Fraseris), 27-oji prancūzų kalnų pėstininkų brigada ir 2 legionierių batalionai (A. Bethourtas), lenkų kalnų pėstininkų brigada (Z. Bohusz-Szyszko)

Prie Namsuso Maurice (A. de Wiartas):

146-oji britų brigada (C. Phillipsas), 5-oji prancūzų kalnų pėstininkų brigada (Brunelli)

Prie Ondalsneso Sickle (B. Paget):

15-oji britų brigada (H. Smyth'as), 148-oji britų brigada (H. Morganas)

Karinės oro ir jūrų laivynų pajėgos

Luftwaffe

500 karinių, 500 transporto lėktuvų

Kriegsmarine

3 linijiniai karo laivai

6 kreiseriai

14 eskadrinių minininkų

31 povandeninis laivas

RAF

Apie 150 karo lėktuvų

Sajungininkų laivynas

14 linijinių karo laivų

4 lėktuvnešiai

24 kreiseriai

60 eskadrinių minininkų

50 povandeninių laivų

Žmonių nuostoliai

Žuvo arba dingo be žinios 5636 (tarp jų kareiviai, žuvę sausumos mūšiuose, jūreiviai, lėktuvų pilotai ir visi dingę be žinios kitomis aplinkybėmis).

Žuvo arba dingo be žinios – 6261 (sausumos mūšiuose žuvo 1896 britų kareiviai, dar apie 2500 prarasta jūroje; žuvo 530 lenkų ir prancūzų, 1335 norvegai). Šiek tiek mažiau nei 300 norvegų civilių žuvo per antskrydžius. Į galutinį aukų skaičių taip pat patenka visi dingę be žinios kitomis aplinkybėmis.

Technikos nuostoliai

Luftwaffe nuostoliai – 117 lėktuvų;

Kriegsmarine nuostoliai:

1 sunkis ir 2 lengvieji kreiseriai, 10 eskadrinių minininkų ir 6 povandeniniai laivai.

RAF nuostoliai – 112 lėktuvų;

Karališkojo laivyno nuostoliai:

1 lėktuvnešis, 1 kreiseris (dar 3 stipriai apgadinti), 7 eskadriniai minininkai ir 4 povandeniniai laivai; taip pat prarasta po 1 prancūzų ir lenkų eskadrinį minininką bei povandeninį laivą.

Kariniu požiūriu, operacija *Weserübung* baigėsi įspūdinga vokiečių pergale. Tai buvo pirmoji pasaulyje operacija, kurią sutartinai kartu vykdė sausumos, jūrų bei oro karinės pajėgos*. Krygsmarinė atgabeno ir išlaipino kareivius galin-go Karališkojo laivyno panosėje, šie įvykdė savo misijas sausumoje, o liuftvafė susitvarkė su turbūt didžiausiu įmanomu tuo metu iššūkiu. Atstumai buvo dideli, oro sąlygos prastos, degalų papildymo ir valdymo iš žemės sistemos primityvios, tačiau vokiečių karo aviacija pademonstravo, jog yra pažengusi gerokai toliau nei bet kurios kitos šalies oro pajėgos. Liuftvafė tapo artilerija, skubančia į pagalbą sausumos daliniams mūšiuose ant žemės, lėktuvai kai kuriose Norvegijos vietose tapo vienintele įmanoma transporto ir aprūpinimo priemone, o vokiečių pranašumas ore – svarbiausiu veiksniu. Jis pasirodė esąs svarbesnis už Sąjungininkų pranašumą jūroje. Liuftvafės indėlis į pergalę Skandinavijoje buvo esminis, tačiau operacijos sėkmę lėmė jungtinis vermachto, krygsmari-

* Vis dėlto ši jungtinė operacija tik išoriškai atrodė darni. Idėja buvo nebloga, tačiau iki galo įgyvendinti jos nepavyko. Iš esmės kampanijai per OKW štabą vadovavo pats Hitleris. Norvegijoje netgi nebuvo įkurtas štabas, derinantis bendrus veiksmus. Vyriausioju vadu paskirtam N. Falkenhorstui liuftvafė ir krygsmarinė nebuvo tiesiogiai pavaldžios. Oficialioje *Weserübung* karo vadų ataskaitoje rašoma, kad darni kooperacija buvo pasiekta asmenybių ir karo vadų profesionalumo dėka, o vadovavimas operacijai įvertintas „nepatenkinamai“. Doktrina bendram visų karinių pajėgų grandžių suvienijimui nebuvo ir nebus parengta. (Ziemke, p. 32)